

Vilhelm Krarups prædiken 3. søndag efter påske

Taler

Vilhelm Krarup
Præst

Dato

14. april 1940

Sted

Hammelev kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 1-11

Prædikenen er både holdt i Hammelev Kirke og Engslev Kirke.

Prædikenen optræder i Tidehvervs tidsskrift, 1976, s.85-86 og på Tidehvervs hjemmeside.

- 1 Kirkeministeriet har anmodet alle Danmarks præster om idag at mindes de unge danske mænd, der i tirsdags faldt som ofre for den besættelse, i hvis vold vi nu alle er, og det skal være mig en kær pligt også her i vore sogne med hæder og agtelse at omtale og nævne disse danske soldaters død, ligesom vore tanker går til
- 5 deres pårørende, der nu sidder tilbage med savnet og minderne. De gjorde deres pligt, og det var for vores skyld, de gjorde den. Rygterne svirrer i luften i disse dage som et ydre tegn på, hvad der opfylder alles sind, først og fremmest angsten for fremtiden, men bag om angsten og uroen ligger noget andet, der piner mere og stikker dybere, tanken på det forsmædelige i det, der skete. Vi beundrede
- 10 finnerne, der havde mod til at tage kampen op imod en overmægtig fjende. Set på denne baggrund må vi foragte os selv, der ikke har haft vilje til i tide at bære de store økonomiske byrder, der skulle have været båret, om vi skulle kunne have vist den samme vilje til selvhævdelse som de. Der er om det, der er sket, ikke
- 15 verdens foragt, i det mindste sikkert med vor egen. Det eneste lyspunkt i dette mørke er, at danske soldater trods viden om deres afmagt gjorde deres pligt. Derfor vil vi ære deres minde iblandt os, og vi vil lade deres minde tale til os om det, der nu er vor pligt: at stå sammen og i fællesskab bære de byrder, der nu lægges på os, af hvad art de end må være, og hvor tunge de end vil blive, udadtil i
- 20 ro og værdighed, indadtil i sorg og anger. Det er jo ikke de ydre byrder, der bliver det værste, skulle vi end komme til at sulte eller skulle vort land blive en slagmark for fremmede hære, så får det dog en ende engang, men een ting lader sig aldrig udslutte, nemlig at det blev i vort slægtled, at Danmark for første gang i tusinde år skulle blive besat af fremmede, og at danske skulle være fanger i deres
- 25 eget land, men også den plet og den skam, må vi bære i fællesskab. Ingen har ret

til at anklage den anden. Vi har alle været med til, at det kunne ske. Her gælder det: een for alle og alle for een. Således som det forøvrigt gælder altid. Det er den vej, vi har fået at gå her på jorden.

30 Menneskers liv på jorden har altid været et spørgsmål efter, hvilken vej man skal gå. Man har spurgt efter, og vi har alle spurgt efter den klogeste vej eller den forsigtigste vej eller den behageligste vej eller den korteste vej, hver har spurgt efter den vej, der passede ham bedst, efter de retningslinier, der syntes ham de retfærdigste eller nyttigste. Idag behøver vi ikke at spørge, der er kun een vej at
35 gå, vi er under tvang, vi er ikke længere frie, vi kan ikke længere vælge. Der var een, der engang anså sig selv ligesådan stillet, skønt han havde hele den ydre frihed. Der var for ham alligevel intet valg, han måtte gå den vej, der var ham anvist, uanset om det var klogt eller dumt, uanset om den var kort eller lang. Han var under tvang af sandheden, ikke som vi nu under den ydre tvang, det var
40 ikke magt, der bandt ham til den vej, han gik, for han havde al magt til at gå, hvilken vej han ville. Men sandheden tvang ham. Een for alle og alle for een, lød det til ham, og han adlød. Han måtte blive i hans faders gerning, udtrykte han det, de ord, han talte, talte han ikke af sig selv, men det var Gud, det var sandheden, der talte igennem ham. Om sig selv sagde han, at han var sandheden,
45 vejen og livet. Ved denne sin fuldbragte gerning gjorde han for os sin vej til sandhedens vej, sådan, at når vi spørger efter nogetsomhelst andet end vor næstes ve og vel, er vi i løgneren, og er vi løgnens børn. Han viste os, at kun i skylden og ansvaret er sandheden, ikke i målene eller resultaterne, hvor store og kønne de end måtte være. Vor målestok er altid vejens endemål, hvor fører den
50 hen? På svaret kender vi, om vejen er værd at følge, og på det grundlag foretager vi vort valg. Derfor er vi ved hans lydighed mod sandheden stemplet som de skyldige, dem, der altid har uret ved at tvivle om sandhedens altid iboende bærekraft og i stedet se hen til mulighederne og udbyttet. Vi er de skyldige overfor ham, han bandt os til sandheden, alle for een og een for alle.

55 Det står for mig sådan idag, at vi har godt af igen af virkeligheden at blive bundet og lære lydighed i stedet for at leve i troen på en frihed til at vælge, som for 1900 år siden blev taget fra os. Det er da den eneste trøst, vi har i disse dage, at i skammen og skylden er Gud med os, er sandheden og virkeligheden,
60 anderledes sagt, at om end hele verden og også vort eget hjerte fordømmer os, så vil Gud ikke fordømme os. Det er det lys, vi har beholdt midt i mørket, og som mørket kun får til at lyse stærkere, evangeliets lys, og lad ingen nogensinde tage det fra os. Det er ikke et smukt ideal, vi har svigtet, ikke de kønne ord om

65 fædreland og alt det der, men det er vore medmennesker, vore fædre. Jeg hørte
forleden om en gammel veteran fra 64, hvis sidste ord var: Gud give os
Sønderjylland tilbage, ligesom denne bøn havde været hans bøn hver eneste
aften ved børnenes aftenbøn. Han kunne sige os, hvad vi ikke kan og ikke har
70 kunnet, for når vi sagde det, mente vi: jeg, mente vi: Mine og ligesindedes
interesser. Når han sagde os, så mente han os, dig og mig, det er sådan en, vi har
svigtet. Han, som ville være vor næste, har vi ikke villet være næste med, i stedet
har vi været vor egen næste. Det er det, som vi kan lære af dagene, der kommer,
at vi er ikke vor egen næste, og at vi vælger ikke frit vor næste, men han er der.
Derved bindes vi sammen med hinanden i skylden og skammen, dér hvor Gud
75 er i følge Jesu evangelium. Vi må påny lære, at vi er af eet kød, du og jeg, her er
ikke byboere og landboere, ikke husbond og tyende, ikke interesser og
modinteresser, men her er vi alle hinandens skyldnere, fra dag til dag. Dette er
sandheden, vejen og livet. Een dåb, een tro, eet evangelium, een sandhed,
nederlagets vej, lidelsens vej, dødens vej: Jesu vej, opstandelsens vej. Der er ikke
80 mange sandheder, men een, der er ikke mange veje, men een, vi er ikke frie, men
bundne, og det er vi, fordi vi ikke selv vælger vor næste, men han gives os, vi
vælger ikke selv vor far og mor, vi vælger ikke selv vort folk, vi vælger ikke selv
vor Gud, men altsammen gives det os, altsammen er det til, før vi er til.

85 Vort slægtled har savet den gren over, det sad på, historiens gren, vi har villet
være os selv og os selv nok, derfor ligger vi, som vi har redet. Der fortælles os
idag, at Thomas spurgte Jesus: Vis os faderen, og det er os nok, men Jesus måtte
svare ham: Så lang tid har jeg været hos jer, og du kender mig ikke. Thomas'
spørgsmål var den blindes spørgsmål, hans spørgsmål, der hverken vil eller kan
90 se. Sådan har vi spurgt i mange år, spurgt og søgt efter nye veje, efter en bedre
fremtid, efter nye resultater, efter større samdrægtighed og en sikrere fred, men
vi har spurgt som de blinde, der skønt seende ikke ser og hørende intet forstår.
Med rette må vor herre Jesus svare os: Så længe har jeg været iblandt jer, og I
kender mig ikke. Vi har haft travlt med at tage ansvar på os, ansvar for
95 verdensfreden, ansvar for en bedre, retfærdigere fremtid, ansvar for Gud og hans
kirke, men det eneste ansvar, der ligger på os, har vi ikke villet kendes ved, ja, det
er vel netop det, der har jaget os på flugt til de mange ansvar: Ansvar for vor
næste, ham, vi ikke vælger, det ansvar, der verdsligt og jordisk, uden religiøs pynt
hedder: Een for alle og alle for een. Men i det ansvar er Gud, det var den
100 sandhed, man i gamle dage udtrykte med ordene: Syndernes forladelse.

Kilde

tidehverv.dk

105

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

3. søndag efter påske, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

110

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/vilhelm-krarups-praediken-3-sondag-efter-paske>

115

120

125

130

135

140